

NOKUTs tilsynsrapporter

Mastergradsstudium i Theology and Ministry

NLA Høgskolen

Juli 2016

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	NLA Høgskolen
Studietilbudets navn:	Theology and Ministry
Grad/Studiepoeng	Master/120
Studieform	Samlingsbasert
Sakkyndige:	Førsteamanuensis Birgitte Lerheim, Universitetet i Oslo Docent Jonas Ideström, Universitetet i Uppsala
Dato for vedtak:	07.07.2016
NOKUTs saksnummer	16/00467

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av mastergradsstudium ved NLA Høgskolen. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra institusjonen. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Mastergradsstudium ved NLA Høgskolen tilfredsstillte NOKUTs krav til utdanningskvalitet og er akkreditert i vedtak av 7. juli 2016.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Øystein Lund
tilsynsdirektør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på våre nettsider www.nokut.no.

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen.....	1
2	Saksgangen	2
3	Faglig vurdering.....	3
3.2	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1)	3
3.3	Plan for studiet (§ 7-2).....	7
3.4	Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 7-3).....	14
4	Samlet konklusjon.....	16
5	Institusjonens kommentar.....	17
6	Tilleggsvurdering	20
6.1	Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar	20
6.2	Endelig konklusjon	21
7	Vedtak	22
8	Dokumentasjon	22
9	Presentasjon av den sakkyndige komiteen	23

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

NLA Høgskolen er en privat, kristen høgskole. NLA Høgskolen i Bergen ble etablert 1. januar 2010. Fra 1. januar 2013 fusjonerte den gamle NLA Høgskolen (Bergen) med Mediehøgskolen Gimlekollen (Kristiansand) og Høgskolen i Staffeldtsgate (Oslo). Navnet på den fusjonerte høgskolen er NLA Høgskolen. Høgskolen har omkring 2.000 studenter og 200 ansatte fordelt på de tre regionsentrene Bergen, Kristiansand og Oslo.

NLA Høgskolen Bergen tilbyr studier innen lærerutdanning, interkulturell forståelse, kristendom og teologi, pedagogikk, idrett og mer. NLA Mediehøgskolen Gimlekollen i Kristiansand tilbyr studier innen journalistikk, kommunikasjon, livssyn og interkulturell kommunikasjon. NLA Høgskolen Staffeldtsgate i Oslo tilbyr studier innen musikk, teologi, ledelse, økonomi og administrasjon.

NLA Høgskolen ble akkreditert som høgskole av NOKUT i 2007. Som akkreditert høgskole, har NLA Høgskolen selvakkrediteringsfullmakt for studier i første syklus (på bachelorgradsnivå), men må søke NOKUT om akkreditering av studier i andre syklus (mastergradsnivå) og tredje syklus (ph.d).

Høgskolens interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2014. Siden opprettelsen av NOKUT har høgskolen fått følgende studier akkreditert:

- Interkulturell kommunikasjon, 30 studiepoeng, 2003
- Kommunikasjon og livssyn II, 30 studiepoeng, 2003
- Mastergradsstudium i kristendomskunnskap, 120 studiepoeng, 2003
- Allmennlærer, 240 studiepoeng, 2004
- Førskolelærer, 180 studiepoeng, 2004
- Påbygning Musikk, menighet og ledelse, 60 studiepoeng, 2004
- Pedagogikk (mastergradsnivå), 120 studiepoeng, 2004
- Pedagogikk (bachelorgradsnivå), 180 studiepoeng, 2004
- Pedagogikk med vekt på pedagogisk ledelse (mastergradsnivå), 120 studiepoeng, 2004
- Pedagogikk med vekt på spesialpedagogikk (mastergradsnivå), 120 studiepoeng, 2004
- Pedagogisk veiledning 2. halvårsenhet, 30 studiepoeng, 2004
- Mastergradsstudium i philosophy in education, 120 studiepoeng, 2004
- Bachelorgradsstudium i musikk, menighet og ledelse, 180 studiepoeng, 2004
- Bachelorgradsstudium i interkulturell forståelse, 180 studiepoeng, 2004
- Bachelorgradsstudium i teologi og ledelse, 120 studiepoeng, 2004
- Interkulturell kommunikasjon III, 30 studiepoeng, 2005
- Jødisk-kristne studier, 30 studiepoeng, 2005
- Kreativ medieproduksjon, 60 studiepoeng, 2005
- Natur- og miljøfag 2, 30 studiepoeng, 2005
- Organisasjon og ledelse, 30 studiepoeng, 2005
- KRL 2, 30 studiepoeng, 2006
- Norsk 2, 30 studiepoeng, 2006
- Bachelorgradsstudium i kommunikasjon, livssyn og kristen apologetikk, 180 studiepoeng, 2007
- IKT i pedagogisk virksomhet 1, 30 studiepoeng, 2007
- IKT i pedagogisk virksomhet 2, 30 studiepoeng, 2007
- Samfunnsfag 2, 30 studiepoeng, 2007

- Musikk 1, 30 studiepoeng, 2008
- Musikk 2, 30 studiepoeng, 2008
- Små barn i møte med verden, 30 studiepoeng, 2008
- Tilpasset opplæring i en inkluderende skole 1, 30 studiepoeng, 2008
- Årsenhet i kristendom, 60 studiepoeng, 2009
- Religion, livssyn og etikk, lærermaster for Grunnskolen, 120 studiepoeng, 2013
- Intercultural Studies (mastergradsnivå), 120 studiepoeng, 2014
- Global Journalistikk (mastergradsnivå), 120 studiepoeng, 2014

NLA Høgskolen søkte til søknadsfristen 1. mars 2016 om akkreditering av mastergradsstudium i Theology and Ministry, 120 studiepoeng.

2 Saksgangen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs studietilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, slik som den aktuelle søknaden denne rapporten dreier seg om, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften.

I sin faglige vurdering, skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom ett eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får i slike tilfeller, to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUT fatter vedtak på grunnlag av den sakkyndige komiteens vurdering av søknaden og eventuelle tilleggsvurderinger.

Om denne rapporten

Vi gjør oppmerksom på at NOKUTs tilsynsrapporter viser en kronologisk saksgang. Vår metode innebærer som beskrevet ovenfor en mulighet for at komiteen endrer sin konklusjon i løpet av vurderingsprosessen. Det er tilfelle i denne rapporten. Sluttkonklusjon til komiteen finnes i del 6.

---

¹ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-02-28-237>

3 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs studietilsynsforskrift.

3.1.1 Oppsummering

Master in Theology and Ministry (heretter MATAM) er ett konstruktivt og interessant svar på de utfordringer utdanningen av personer som skal arbeide i kirkelige kontekster står overfor i dag. Gjennomgripende forandringer rundt religionens plass og rolle i samfunnet og forandringer innen teologien som akademisk disiplin skaper ett landskap som stiller endrede kunnskapskrav til personer som arbeider i kirken. Ferdigheter til på kvalifisert og bevisst vis tolke og reflektere over en praktisk virkelighet og kirkelig praksis blir det sentrale. I MATAM-søknaden framgår det tydelig at man med denne utdanningen vil møte nettopp den utfordringen. Det skjer gjennom en kombinasjon av momenter som dels ger overgripende kunnskap og ferdigheter i teologisk å reflektere og tolke praksiser, dels gjennom momenter med fokus på mer emnes- og yrkesspesifikke kunnskaper og ferdigheter. Kombinasjonen og samspillet mellom disse ulike momentene er en styrke med MATAM. Men det er også en reell utfordring hva angår gjennomføringen av kursene. De overgripende teoretiske momentene med fokus på kirkelig praksis, ekklesiologi og tolkning kommer til å stille forholdsvis høye krav til studentenes evne til å forstå og tilegne seg relativt kompliserte teoretiske resonnerer og perspektiver. Utfordringen ligger i pedagogisk å skape forutsetninger for at studentene tilegner seg de teoretiske perspektivene på en slik måte at de kan forstå og bruke dem på en konkret og konstruktiv måte i forhold til en praktisk-kirkelig virkelighet. Kursenes arbeids- og undervisningsformer er vel tilpassede til å møte disse utfordringene med en kombinasjon av felles arbeid på campus og ett strukturert arbeid på en IT-plattform. En viktig faktor for at målene med kursene skal oppnås er at alle lærerne som underviser er innforståtte med og er «bærere» av de grunnleggende teologiske forestillinger som ligger til grunn for opplegget. Den rolle lærerne får som veiledere i arbeidet med masteroppgaven vil bli viktig. I oppgavearbeidet skal kursenes ulike momenter integreres til en helhet for den enkelte studenten, og i en slik prosess vil relasjonen til veilederne trolig spille en avgjørende rolle for flere av de studenter som kan ha vanskeligheter med å integrere teoretiske og praktiske perspektiver.

Det kommer til å bli spennende å følge utviklingen av MATAM, da denne graden på mange måter er banebrytende innenfor teologisk utdanning av kirkelige arbeidere i en nordisk kontekst. Vår bedømmelse av de ulike faktorene som presenteres i søknaden, er at forutsetningene er gode for at man skal lykkes med å tilby en utdanning der studentene kan oppnå de læringsmålene som omtales i søknaden. Samtidig ser vi også at utfordringene er der når det gjelder det å integrere kursenes ulike deler til en konstruktiv helhet.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1)

3.2.1 Krav vurdert av NOKUTs administrasjon og sakkyndige

§ 7-1 (1) Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:
a) Reglement og styringsordning

- b) Klagenemnd
- c) Læringsmiljøutvalg
- d) Utdanningsplan
- e) Vitnemål og Diploma Supplement
- f) Kvalitetssikringssystem.

Vurdering

NLA Høgskolen har akkrediterte studier på masternivå og godkjent kvalitetssikringssystem. Kun vitnemål og Diploma Supplement er blitt vurdert i denne rapporten. Etter vår vurdering er vitnemål og Diplomas Supplement i orden og kan godkjennes.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

3.2.2 Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Aktuelle forskrifter:

- Mastergradsforskriften (2.syklus)

Vurdering

I søknaden framgår det at opptaksgrunnlaget til MATAM-graden er ett av følgende utdanningsløp:

- bachelorgrad
- cand.mag.-grad
- annen grad eller yrkesutdanning av minimum 3 års omfang
- utdanning som i henhold til § 3-4 i lov om universiteter og høyskoler er godkjent som jevngrad med ovennevnte grader eller utdanningsløp

Dette tilsvarer ordlyden i § 3 første ledd i mastergradsforskriften.

Fordypningskravet i § 3 andre ledd på minimum 80 studiepoeng innenfor fagområdet for mastergraden, er i studieplanen definert til minimum 80 studiepoeng innenfor de klassiske teologiske disiplinene eller tilsvarende. Bachelorgradsemner i bibelfag, kirkehistorie, systematisk teologi og praktisk teologi vil dekke fagkravet. Som det framgår av studieplanen, bygger enkeltemnene på grunnkunnskaper innen teologisk teori og metode.

Videre er opptaksgrunnlaget definert som «teologiske disipliner eller tilsvarende» for å ikke ekskludere kandidater som har en grad som inneholder emner med andre titler, men som innholdsmessig og materielt oppfyller kravet til relevant faglig fordypning. Dette er ikke minst relevant for å ivareta søkere fra utenlandske institusjoner der en bruker ulike navn på den relevante fagkombinasjonen.

En søker må ha karaktersnitt C, 2,7 eller bedre på studiene som inngår i fordypningen. Dette er et vanlig karakterkrav for opptak til toårige masterstudier og vil bidra til å sikre det faglige nivået og hindre frafall i studiet.

Det er også mulig å bli tatt opp på grunnlag av dokumentert realkompetanse, jf. § 3 siste ledd i mastergradsforskriften. Realkompetansen må dekke kravet til relevant faglig fordypning og det faglige nivået på realkompetansen som utgjør fordypningen, må vurderes som tilsvarende karakteren C.

En opptakskomité har mandat til å vurdere om søkeren oppfyller kravet til relevant faglig fordypning, samt karakterkravet. Opptakskomiteén skal bestå av minst én faglig ansatt med tilknytning til studiet og minst én administrativt ansatt.

Vi har to merknader:

1) Opptakskravene til MATAM ser ut til å være rent akademiske. I mastergradsforskriften er det imidlertid ingen hindring for å for eksempel stille tilleggskrav om bestemte praksiserfaringer for å kunne tas opp på et masterstudium. Slik MATAM beskrives i søknaden vurderer vi det slik at det at om studentene har erfaring fra kirkelige praksisfelt, vil dette styrke læring og læringsmiljø. Studenter som ikke har dette på forhånd vil være en utfordring for læringspraksisene, og vi oppfordrer til bevissthet om hvordan disse skal ivaretas for at best mulig læring skal oppnås. Vi ser at praksis er anbefalt som forkunnskap til enkeltemner, men dette bør opp på opptaksnivå.

2) Søknaden sier også at MATAM med valgemnet KU321 (se studieplan, vedlegg 2a) skal kunne tilsvare utdanningskrav for kateketer i Den norske kirke. Leser vi bare studieplanen er det ikke tydelig at ikke *alle* av de nevnte opptaksgrunnlagene sammen med MATAM kvalifiserer til tilsetning som kateket i Den norske kirke. Under 2.6. i søknaden spesifiseres imidlertid dette. Bachelor i teologi og ledelse hos NLA gir sammen med MATAM kvalifikasjon til kateket. Vi noterer likevel følgende:

Ifølge tjenesteordning for kateketer (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-11-20-1894>) §4 punkt 1 (punkt 2 og 3 er ikke relevant for denne søknaden) kreves det for tilsetning som kateket mastergrad i kristendomskunnskap, pedagogikk eller kateketikk som omfatter a) utdanning i kristendomskunnskap med minimum 80 studiepoeng, b) utdanning i relevant pedagogikk/formidlingsfag med minimum 30 studiepoeng og c) utdanning i praktisk-kirkelige fag med hovedvekt på kateketiske emner og med veiledet praksis i minimum 60 studiepoeng(vår kursivering).

Studieplanen for MATAM inneholder ikke veiledet praksis, noe som er et krav til å bli tilsatt som kateket. Under opptakskrav (side 8 i søknaden) sies det ikke noe om at de studentene som ønsker å ta MATAM for å bli kateket må ha veiledet praksis av gjeldende omfang i sin bachelorgrad. Vi kan se på studieplan for Bachelor i teologi og ledelse hos NLA, som er nevnt som et av rekrutteringsgrunnlagene for MATAM. Ifølge studieplanen for denne (<https://www.nla.no/nor/studietilbud/kristendom/ptl/praktisk-teologi-og-ledelse/bachelor/?&displayitem=368&module=studieinfo&type=studieue&subtype=1>) har riktignok studentene veiledet praksis her, men ikke innen kateketikk/kirkelig undervisning, bare i forkynnelse og gudstjenesteledelse, samt sjelesorg.

For opptak på kateketstudier kreves det dessuten politiattest (<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2001-03-23-282>). Vi ser på NLAs hjemmesider at dette er

et krav ved opptak til Bachelor i praktisk teologi og ledelse. For eventuelle studenter som ikke kommer derfra, men likevel fra før har en fagkombinasjon som sammen med MATAM gir kateketkompetanse bør det etableres rutiner på dette punktet.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke tilfredsstillende imøtekommet.

Høyskolen må:

- Tydeliggjøre informasjonen om de særskilte kravene til sammensetning av bachelor for at MATAM skal kunne kvalifisere til tilsetning som kateket, og tilpasse praksiselementene i Bachelor i teologi og ledelse i retning av kirkelig undervisning for aktuelle studenter.
- Etablerere rutiner for innhenting av politiattest for studenter som ønsker å kvalifisere seg til kateket. Eventuelt kan referansen til kateketyrket strykes i beskrivelsen av MATAM-graden, men dette vil være uheldig da arbeidsmarkedet trenger kateketer.

Høyskolen bør:

- Vurdere om det skal stilles tilleggskrav om at studentene skal ha frivillig eller profesjonell praksis fra kirke/organisasjonsfeltet for å bli tatt opp.

3.2.3 Rekruttering av studenter

§ 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Vurdering

NLA Høgskolen gir en detaljert og etter vår mening realitetsorientert beskrivelse av rekrutteringsgrunnlag og mulig frafallsprosent for MATAM. I søknaden regnes det i tillegg til intern rekruttering med ekstern rekruttering fra institusjoner i Europa. Dette ser vi som realistisk med tanke på den internasjonale sammensetningen av lærerkollegiet. Anslagene om øvrig ekstern rekruttering fra Norge virker også realistiske. Ambisjonen er et avgangskull på 15 studenter i året. Vi anser minimum 10 studenter som tilstrekkelig for et tilfredsstillende læringsmiljø.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

3.2.4 Praksisavtaler

§ 7-1 (4) For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Ikke aktuelt. Se likevel punkt 3.2.2. vedr. opptakskrav for de som skal bruke MATAM til å bli kateket.

Konklusjon

Ikke aktuelt.

3.3 Plan for studiet (§ 7-2)

3.3.1 Studiets navn

§ 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Studiets navn, *Master in Theology and Ministry*, fanger på den ene siden godt opp den ønskede faglige dynamikken slik den er beskrevet i studieplanen, «den integrerte refleksjonen det siktes mot i dette studiet ønsker å ta både den teologiske tradisjonen på alvor og ‘ministry’ som kontekst» (side 21 i søknaden, jfr. også forklaringen av dobbeltheten i begrepet som gis på side 37). Det er på den ene side vanskelig å se noe bedre navn som kunne fange opp akkurat dette. På den annen siden vil mange i en skandinaviskspråklig kontekst assosiere en utdanning med «ministry» i tittelen med veiledede praksiselementer, noe ikke dette studiet har.

Likevel er det tydelig at mange av studieemnene vil kunne bidra til å utvikle studentenes dømmekraft i møte med praksis, og bidra til refleksjon over både egen praksis og til empirisk kunnskap om praksis. Sånn sett kunne man si at dette studiet befinner seg i mellomrommet og interaksjonsflatene mellom «ministry» forstått som praksis og «study of ministry» forstått som forskningsdisiplin. I tillegg har kirken(e)s tradisjoner og historie en plass i dette bildet.

En annen utfordring knyttet til assosiasjonen mellom utdanning i «ministry» og mangel på veiledet praksis i studiet er at det med dette ikke synes å være lagt inn egnethetsvurdering av kandidatene ift. senere arbeid på praksisfeltet. Det er det vel heller ikke lovhjemmel for, men det er like fullt en utfordring.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

Høyskolen bør:

- Vurdere hvordan tittelen kommuniserer overfor studenter og potensielle arbeidsgivere og tilpasse informasjon deretter.

3.3.2 Overordnet læringsutbytte

§ 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse

A candidate who has completed his or her qualification will have the following learning outcomes defined in terms of knowledge, skills and general competence:

Knowledge

The candidate:

- has advanced knowledge within the academic field of theology and ministry (and on developments within practical theology, biblical interpretation, spirituality, and missional ecclesiology in particular)
- has specialized insights in the academic field of ministry
- has thorough knowledge of theory formulation and method development in the field of practical theological research
- can apply theological and interdisciplinary knowledge in an innovative manner within the field of theology and ministry
- can analyze practical theological problems on the basis of the Church's history, traditions, distinctive character and place in society

Skills

The candidate:

- can analyze established theories, methods and interpretations in practical theology and work independently with theoretical problems and problems in the practice field relevant for future ministry
- can use and assess various practical theological research methods in an independent and apt manner
- can analyze and deal critically with various types of sources relevant for theology and ministry, and use them to structure and formulate scholarly arguments
- can carry out an independent, limited research project within the field of practical theology under supervision and in accordance with applicable norms for research ethics

General competence

The candidate:

- can assess relevant academic, professional, and research ethical problems
- can apply his/her knowledge and skills in new areas in order to carry out advanced assignments
- can communicate extensive scholarly work and master language and terminology of the academic field of theology and ministry
- can participate in scholarly discourses in academia, the church, and in wider society
- can contribute to new thinking and innovation processes in church and in society

Vurdering

De generelle læringsutbyttebeskrivelsene er beskrevet i detalj i henhold til Nasjonal kvalifikasjonsrammeverk. I søknaden legges det vekt på at «MATAM ikke er en erfaringsbasert utdanning eller en utdanning som tar sikte på å trene studenter i praktiske, konkrete ferdigheter, men en utdanning som tar sikte på å gi studentene kunnskap om– og evne til forståelse og refleksjon over kirkelig og religiøs praksis. På den måten tas praksis inn i selve fagets ‘subject matter’» (side 15).

Studiets læringsutbyttebeskrivelse følger nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. I søknaden skriver man at: «Både i stil og innhold har vi forsøkt å arbeide i samsvar med de føringer som er angitt i Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Samtidig har det vært nødvendig å bryte tilblivelsen av det overordnede læringsutbytte mot føringer og forventninger som kommer nedenfra fra innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene i enkeltemner, samt de muligheter som ligger i arbeids- og prøvingsformer» (sid 15).

I beskrivelsen anvendes det fire ulike kategoriseringer eller inndelinger av det akademiske feltet: practical theology, practical theological research, theology and ministry og ministry. Det er en viss uklarhet i beskrivelsen om hvordan de ulike kategoriseringene av feltet forholder seg til hverandre. Beskrivelsen av læringsutbyttet er ellers tilfredsstillende gitt og speiler institusjonens intensjon om å la NKR brytes mot føringer nedenfra. Det er interessant å se at man under «knowledge» tolker det som står i NKR om «the history, traditions, distinctive character and place in society of the field» som at det handler om kirken som felt og ikke det akademiske feltet. Selv når man skriver om «skills» snakker man om at kandidaten skal kunne «work independently with theoretical problems and problems in the practice field relevant for future ministry» (side 16). Felt viser altså i beskrivelsen både til det akademiske feltet og kirken som felt. Denne dobbeltheten speiler det faktum at MATAM «sikker mot å utdanne ledere og formidlere i kirkelig kontekst i Norge og ellers i verden» (side 21).

Konklusjon

Ja, læringsutbyttet er tilfredsstillende beskrevet.

Høyskolen bør:

- Se over og tydeliggjøre anvendelsen av de ulike benevnelsene på hhv. det akademiske og det kirkelige feltet.

3.3.3 Studiets innhold og oppbygning

§ 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Som det skrives i søknaden er «Master in Theology and Ministry(...) en teologisk utdanning for kirkelig kontekst, men der det faglige hovedorienteringspunktet er praktisk teologi, og særlig den delen av praktisk teologi som forstår seg selv i refleksjon over og med utgangspunkt i ministry» (side 21). Organiseringen av MATAM bygger på en faglig sammenstilling av refleksjon om teologi (forstått

som klassisk teologi) og ministry. Ifølge søknaden kan dette skape den læring som er nødvendig for det praksisfeltet mastergraden utdanner til.

Det første studieåret inneholder fire fag som ifølge søknaden representerer fagets bredde og basis. Disse fire er obligatoriske i MATAM og «hvert av fagene har et distinkt fokusområde og vektlegger ulike metodiske tilnærminger». Ifølge endelig søknad skal de fire fagene forberede studentene på det avsluttende arbeidet med masteroppgaven på følgende måte:

- TAM301 gir innføring i det å arbeide empirisk.
- TAM302 gir innføring i det å arbeide hermeneutisk med utgangspunkt i et historisk, tekstbasert materiale.
- TAM303 gir hjelp til metodisk refleksjon knyttet til veiledningstematikk, der møtet med enkeltmennesker står i fokus.
- TAM304 gir hjelp til å kombinere kulturteoretisk metodikk og mer systematisk-teologisk metode knyttet til kirkens vesen og rolle.

Det andre studieåret sikter mot å gi en faglig fordypning. Mens første år kan sees på som generelle fag, representerer tredje og fjerde semester til sammen en spissing og en faglig fordypning inn mot masteroppgaven, og videre, mot konkrete yrker. Tredje semester skal gi utvidet kunnskap innenfor noen praksisområder som ifølge søknad «er særlig sentrale for å utvikle og nytolke kirkens oppdrag i en tid der kirkens rolle er i rask endring» (side 20). Fokus på kirkelig undervisning, ungdomsarbeid og ledelse av endring i kirkelig kontekst. Fordypningsemnene skal både utvikle yrkesspesifikk kompetanse og videreføre det metodiske arbeidet fra emnene i det første året. I tredje semester vil det også være mulig å innpasse emner fra andre studieprogram og fra andre studiesteder i inn- og utland. Det fjerde semesteret arbeiderer kandidatene med masteroppgaven. Masteroppgavearbeidet skal være det som samler og fokuserer hele det forventede læringsutbyttet for MATAM, ifølge søknad. Dette virker rimelig.

Vi spør oss likevel om hvor ofte og i hvor stor grad studentene gjennom kursene ikke bare får anledning til å reflektere over forutsetningene for å fortolke praksis, men til å selv å fortolke praksis. Det framstår som litt uklart hvor empirien skal komme fra: studentenes egne erfaringer, andres empiriske studier eller at studentene selv skal opparbeide empiriske studier. Vi mener at hermeneutiske og refleksive elementer er godt ivaretatt i kursbeskrivelsene. Men vi blir stående med et spørsmål i forhold til om noen av kursene egentlig gir opplæring i egen innsamling av empiriske data og ikke bare opplæring i fortolkning av data som andre har innsamlet. Vi vil derfor anbefale at søknaden ser på i hvilken utstrekning kandidatene kommer til å få mulighet at lære seg og øve seg i å anvende metoder for å skape empiriske data innen rammen for kurset *Thinking theologically about practice*. Det er et viktig moment for de kandidater som i sin masteroppgave skal anvende empiriske metoder. Litteraturen er ikke av den karakter at den gir konkrete kunnskaper i hvordan man anvender ulike former for empiriske metoder for å skape data.

Konklusjon

Ja, studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høyskolen bør:

- Se på i hvilken utstrekning kandidatene kommer til å få mulighet at lære seg og øve seg i å anvende metoder for å skape empiriske data innen rammen for kurset *Thinking theologically about practice*.

3.3.4 Arbeids- og undervisningsformer

§ 7-2 (4) Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Studiets arbeids- og undervisningsformer slik det er beskrevet i søknadens punkt 2.4 samt Vedlegg 2a Studieplan, framstår som gjennomtenkte og varierte (jf. tabellene side 31 og 32). Søknaden inneholder også en tabell som viser god sammenheng mellom de enkelte læringsutbytter og de valgte arbeidsformer i studiet. Søknaden viser god bevissthet overfor utfordringer som kan oppstå i tilknytning fleksibiliserte undervisningsformer. Måten man vil følge opp og veilede nettstudenter på synes gjennomtenkt.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

3.3.5 Eksamens- og vurderingsordninger

§ 7-2 (5) Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Vurdering

Slik det er beskrevet i punkt 2.5. i søknaden vurderer vi at dette er godt ivaretatt. Vurderingsformene varierer mellom hjemmeeksamen, semesteroppgave samt dokumentert prosjektarbeid i tillegg til selve masteroppgaven. Disse vurderingsformene sikrer både et godt grunnlag for evaluering og legger godt til rette for læring ikke bare før prøving, men også gjennom selve prøvingsformen. Tabellene i 2.4. og 2.5. i søknaden viser god sammenheng mellom studiets læringsutbytte, studiets arbeids- og undervisningsformer og vurderings- og eksamensformer.

Konklusjon

Ja, studiets eksamens- og vurderingsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

3.3.6 Studiets relevans

§ 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Vurdering

Studiet har en klar faglig relevans for arbeid og tjeneste («ministry») i ulike kirkelige sammenhenger, slik det er beskrevet på søknadens side 37. Samtidig som det er delvis uklart hvilke *formelle* kompetansekrav innen de respektive kirker og organisasjoner dette studiet svarer på, jf. for eksempel våre merknader om kompetansekrav for kateketer lenger oppe. Det er grunn til å anta at dette også gjelder andre arbeidsgivere internasjonalt.

Studiet har ikke noen veiledet praksis og følgelig ikke heller noen mulighet for å stryke studenter i praksisemner. Når dette markedsføres som en utdanning i «ministry», og kirkelig profesjonsutdanning ellers i Norge har veiledet praksis med mulighet for stryk, kan arbeidsgiver oppfatte denne graden som et kvalitetsstempel. Vi er klar over at dette ikke er en profesjonsutdanning i seg selv, men for utenforstående kan de se slik ut.

Konklusjon

Ja, studiet har en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Høyskolen bør:

- være tydeligere vedrørende informasjon om hvilke formelle og uformelle krav og forventninger det stilles innen de kirker og organisasjoner studiet tenker å levere arbeidstakere til
- gi tydelig informasjon både til studenter og til mulige arbeidsgivere om at det ikke gjøres noen egnethetsvurdering av studenter

3.3.7 Kobling til forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-2 (7) Studiet skal ha tilfredsstillende kobling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Selve studiet har en tett kobling til forskningsaktivitetene knyttet til organisasjonene *International Association for the Study of Youth Ministry* (Journal for the Study of Youth Ministry) og nettverket *Ecclesiology and Ethnography* (tidsskriftet *Ecclesial Practices*), og de internasjonalt innhentede lærerne er alle knyttet til og aktive i ett eller begge av disse miljøene. Dette er solide og bærekraftige faglige arbeidsfellesskaper. Lokalt er forskergruppen *Teologi og spiritualitet* ved NLA viktig. Alle lærerne har god fag- og forskningsaktivitet nasjonalt, de fleste av disse også internasjonalt. Positivt må også nevnes måten studiet legger til rette for kontakt med forskermiljøer- og nettverk på gjennom deltakelse på konferanser, og muligheten til å skrive masteroppgave i tilknytning til en forskergruppe eller forskerklynge.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

3.3.8 Studentutveksling og internasjonalisering

§ 7-2 (8) Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Studiet har en internasjonal målgruppe. MATAM legger videre til rette for utveksling internasjonalt i tredje semester, særskilt med tanke på norske og nordiske studenter. Særskilt må den inngåtte samarbeidsavtalen med mulighet for opphold ved Durham University for å ta studieemnet Ecclesiology and Ethnography (30ECTS) og delta på konferansen ved samme navn positivt framheves. NLA Høgskolen har også fra tidligere flere samarbeidsavtaler med utenlandske universitet som blant annet innebærer forpliktelse på studentutveksling for 2. Syklus, av disse kan nevnes Kiel og Jena. Dette vil være ordninger som også gjelder studenter ved Master in Theology and Ministry. Durham, Jena og Kiel er anerkjente universiteter med høy kvalitet på studietilbud, av disse er særskilt opplegget i Durham høyst relevant for MATAM-graden.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

3.3.9 Infrastruktur

§ 7-2 (9) Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Vurdering

Som det beskrives i søknaden er NLA Campus Sandviken et godt etablert studiested med alle relevante tjenester. Studiet er samlingsbasert. Å skape gruppetilhørighet for studenter som ikke tilbringer mye tid på samme sted, er noe som fordrer sterk bevissthet om hvilke infrastrukturer som skal brukes til å skape et godt *social learning environment* for studentene. De digitale læringsplattformene som nevnes er godt egnet som *personal learning environment* for den enkelte students vedkommende, og som verktøy for lærers *learning management*. Digitale infrastrukturer for formell læring er godt ivaretatt.

Konklusjon

Ja, studiet har på alle måter en infrastruktur som er relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Høyskolen bør:

- vurdere hvilke infrastrukturer de skal bruke bevisst for å skape et godt sosialt læringsmiljø også utenfor samlingene.

3.4 Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 7-3)

3.4.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

§ 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Høyskolen oppgir at det er 2,75 årsverk som er tilknyttet studiet. Ser man bort fra de i fagmiljøet som bidrar med mindre enn 0,1 årsverk i studiet, er det 2,4 fast ansatte som bidrar i studiet. Fagmiljøets størrelse og bredde er tilstrekkelig for å ivareta undervisning, veiledning og det forskning- og utviklingsarbeidet som må til for å drive MATAM. Likevel er det sårbart at så mange for MATAM-profilens «signaturlærere» som kun bidrar med ca. 0,1 årsverk hver, ikke har sitt daglige virke ved NLA. Selv om disse møtes jevnlig i andre sammenhenger er det i *denne* sammenheng interessant hvordan lærerne som fellesskap legger til rette for og deltar i felles faglig-pedagogisk utviklingsarbeid om samspillet mellom akademisk refleksjon og sensitivitet for teologi og praksis. Fra et sosiokulturelt pedagogisk perspektiv er det viktig at fagmiljøet rundt MATAM nettopp samles jevnlig rundt MATAM og med fokus på den aktuelle studentgruppa. Studentene kommer med ulike forutsetninger, interesser og faglig bakgrunn. Dette er spennende – men også utfordrende, og kan se ulikt ut fra år til år.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Høyskolen bør:

- ivareta kontakten mellom eksterne og interne lærerne på den måten at de ikke bare møtes som *forskerfelleskap* der de ellers møtes (konferanser og lignende), men at de ved jevne mellomrom møtes nettopp med fokus på *faglig-pedagogisk* arbeid.

3.4.2 Fagmiljøets eksterne faglige deltakelse

§ 7-3 (2) Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Vurdering

Sentrale personer med fast ansettelse ved NLA samt de internasjonale lærerne er aktive i forskningsaktivitetene knyttet til organisasjonen *International Association for the Study of Youth*

Ministry (med *Journal for the Study of Youth Ministry*) og nettverket *Ecclesiology and Ethnography* (med tidsskriftet *Ecclesial Practices*). Bård Norheim leder førstnevnte organisasjon. Personer fra sistnevnte miljø, med Pete Ward i spissen, har også ansvar for seminaret *Ecclesial Practices* innenfor American Academy of Religions (AAR)-seminaret. Alle disse har direkte relevans til studiet. Andre lærere er også medlemmer og aktive i en rekke internasjonale forskningsnettverk.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

3.4.3 Tilsatte i hovedstillinger

§ 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Vurdering

Kravene er oppfylt. 86 prosent av årsverkene knyttet til studiet blir fylt av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. 21 prosent av personene i fagmiljøet rundt studiet har professorkompetanse. 84 prosent av personene i fagmiljøet som står for 88 prosent av årsverkene knyttet til studiet har førstekompetanse. Av direkte relevans for sentrale emner i MATAM-studiet vil vi nevne at fem vitenskapelig ansatte i full hovedstilling ved NLA Høgskolen har sine doktorgrader innen praktisk teologi. Tre av disse har skrevet om ulike problemstillinger knyttet til ungdomsteologi, hvorav to er empiriske studier. Dette er som søknaden nevner relativt sjeldent, selv i en europeisk målestokk. I tillegg har NLA Høgskolen to i hovedstillinger med spesialer knyttet til spiritualitet og barneteologi. I kombinasjon er dette en interessant og for MATAM-studiet relevant lærergruppe.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet oppfylder de kvantitative kravene, og er også kvalitativt tilfredsstillende da NLA Høgskolen har flere fulle stillinger med forskningskompetanse av direkte relevans for MATAM-graden.

3.4.4 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Vurdering

Alle deltakerne i fagmiljøet rundt MATAM-studiet er aktive forskere. Ti av disse har disputert for ph.d.-graden eller dr.theol.-graden de siste ti årene. Fagmiljøets samlede publikasjonsliste består av nær 200 titler på bøker, bokkapitler, artikler m.m. (jfr. vedlegg 3b). Særskilt Kåre Berge, men også Pete Ward og Bård Norheim publiserer på høyt internasjonalt nivå.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har dokumenterte resultater på høyt nivå.

3.4.5 Praksisveiledere

§ 7-3 (5) For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

Ikke aktuelt for dette studiet, da det ikke har praksis. Vi vil likevel positivt framheve den praksisforankring mange av lærerne har ved siden av den akademiske kvalifiseringen.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet og eksterne praksisveiledere har hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

4 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av Mastegradsstudium i Theology and Ministry (MATAM) ved NLA Høgskolen.

Følgende krav er vurdert som ikke tilfredsstillende:

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

Høgskolen må:

- Tydeliggjøre informasjonen om de særskilte kravene til sammensetning av bachelor for at MATAM skal kunne kvalifisere til tilsetning som kateket, og tilpasse praksiselementene i Bachelor i teologi og ledelse i retning av kirkelig undervisning for aktuelle studenter.
- Etablere rutiner for innhenting av politiattest for studenter som ønsker å kvalifisere seg til kateket. Eventuelt kan referansen til kateketyrket strykes i beskrivelsen av MATAM-graden, men dette vil være uheldig da arbeidsmarkedet trenger kateketer.

Videre har komiteen gitt følgende gode råd for videre utvikling:

Høgskolen bør:

- Vurdere om det skal stilles tilleggskrav om at studentene skal ha frivillig eller profesjonell praksis fra kirke/organisasjonsfeltet for å bli tatt opp.
- Vurdere hvordan tittelen kommuniserer overfor studenter og potensielle arbeidsgivere og tilpasse informasjon deretter.
- Se over og tydeliggjøre anvendelsen av de ulike benevnelsene på det akademiske feltet
- Se på i hvilken utstrekning kandidatene kommer til å få mulighet at lære seg og øve seg i at anvende metoder for å skape empiriske data innen rammen for kurset *Thinking theologically about practice*.
- Være tydeligere vedrørende informasjon om hvilke formelle og uformelle krav og forventninger det stilles innen de kirker og organisasjoner studiet tenker å levere arbeidstakere til.
- Gi tydelig informasjon både til studenter og til mulige arbeidsgivere om at det ikke gjøres noen egnethetsvurdering av studenter
- vurdere hvilke infrastrukturer de skal bruke bevisst for å skape et godt sosialt læringsmiljø også utenfor samlingene.
- Ivareta kontakten mellom eksterne og interne lærerne på den måten at de ikke bare møtes som *forskerfelleskap* der de ellers møtes (konferanser og lignende), men at de ved jevne mellomrom møtes nettopp med fokus på *faglig-pedagogisk* arbeid.

5 Institusjonens kommentar

Tilsvar til rapportutkast til søknad om akkreditering av utdanningen Theology and Ministry

Vi viser til dokumenter i sak 16/00467:

- *Utkast til rapport - akkreditering av mastergradsstudium i Theology and Ministry...* (29/6-16)
- *Søknad om akkreditering m/ vedlegg* (1/3-16).

Takk for oversendt rapportutkast med to krav som NLA Høgskolen må respondere på, og innfri, for at studiet skal oppnå akkreditering (s. 6-7 og 16). Begge kravene knytter seg til Master in Theology and Ministry (MATAM) som kateketutdanning.

Rapporten oppleves som nyttig. Vi finner kravene klargjørende og i all hovedsak betimelige. Listen på åtte ”bør”-punkter vil også være til hjelp i det videre arbeidet med MATAM, selv om de ikke omtales i dette tilsvaret. Rådene har allerede satt i gang drøftinger ved Seksjon for kristendom.

Arbeidet med denne responsen har, som arbeidet med søknaden for øvrig, vært bredt forankret. Selve tilsvaret er ført i pennen av søknadsansvarlig Knut Tveitereid, i konferanse med Bård E. H. Norheim (seksjonsleder), Erik Waaler (rektor), Svenning Bjørke (prorektor for utdanning), Olga Kvitstein (LOKUT), May Bente Stuart Matre (praksisleder) og Lise Bjørkhaug (opptaksleder).

Krav 1: Høgskolen må tydeliggjøre informasjonen om de særskilte kravene til sammensetning av bachelor for at MATAM skal kunne kvalifisere til tilsetning som kateket, og tilpasse praksiselementene i Bachelor i teologi og ledelse i retning av kirkelig undervisning for aktuelle studenter.

Dette kravet problematiserer MATAM som kateketutdanning, og hvorvidt utdanningen oppfyller kvalifikasjonskravene i Tjenesteordning for kateketer. Det gjelder særlig §4.1.c, og kravet om 60 studiepoeng ”praktisk-kirkelige fag med hovedvekt på kateketiske emner og med veiledet praksis”. (§4.1.a og §4.1.b regner vi som oppfylt). Vi ser i dette en tredelt utfordring: dels en *strukturutfordring*, dels en *innholdsfutfordring* og dels en *informasjonsutfordring*.

Om struktur: Som rapporten påpeker, inneholder ikke MATAM praksis. Derfor er det en nødvendig forutsetning, at aktuelle kateketstudenter oppfyller kvalifikasjonskravet om veiledet praksis i praktisk-kirkelige fag med hovedvekt på kateketiske emner, gjennom sin bachelorgrad, eller tilsvarende. Alternativt, må studenter som søker kvalifikasjon som kateket gjennom MATAM, men uten tilstrekkelig og/eller relevant veiledet kirkelig praksis fra tidligere, ta emner som inneholder dette i tillegg. Vi ser at denne forutsetningen er underkommunisert, og har forbedret dette (se under).

Om innhold: Videre vil vi hevde at MATAM (m/ emnet KU321) i kombinasjon med for eksempel bachelor i PTL samlet sett gir det kvalifikasjonskravene i Tjenesteordningen for kateketer krever. Dette er viktig, siden flertallet av MATAM-studenter sannsynligvis søker på bakgrunn av denne bachelorgraden. En student som gjennomfører PTL + MATAM vil gjennom obligatoriske fag ha følgende:

- 90 studiepoeng fra praktisk kirkelige fag (TEOL110, RELPED110, RELPED130, TEOL140, TEOL210, TEOL220, LEC321/YM321, KU321)
- 70 studiepoeng fra kateketiske emner (TEOL110, RELPED110, RELPED130, TEOL210, KU321 og LEC321/YM321). Dette utgjør altså en hovedvekt.
- 80 studiepoeng fra fag med veiledet praksis. Av disse er 60 studiepoeng innen praktisk-kirkelige fag og 40 studiepoeng innen kateketiske emner:²

Emne	Sm	Sp.	Type	Vurdering
PTL101 Innføring i praktisk teologi og ledelse • TEOL110 Bibelen – fortelling, fortolkning, form.	1	30	Langsgående	Godkjent/ Ikke godkjent

² Det kan også legges til at den gjeldende kateketutdanningen ved NLA Høgskolen ble så sent som i vinter (2015/16) søkt godkjent og godkjent av Kirkerådet. I søknaden ble det argumentert med at praksisen på PTL i seg selv oppfyller tjenesteordningens krav på dette punktet. Søknad og godkjenning ligger vedlagt. Dette er selvsagt ikke en faglig vurdering, men som et eksempel på at arbeidsgiver har en relativ romslig forståelse av begrepet ”kateketiske emner”.

• TEOL130 Innføring i praktisk teologi • RELPED110 Relasjonsledelse			Veiledet	
PTL102 Ledelse, danning og trosopplæring i en misjonar kirke • RELPED120 Ledelsesfilosofi • RELPED130 Danning og trosopplæring - barn og unge • TEOL140 Teologi for en misjonar kirke	2	30	Langsgående Veiledet	Godkjent/ Ikke godkjent
TEOL210 Forkynnelse og gudstjenesteledelse med praksis	5	10	4 uker Veiledet	Bestått/ Ikke bestått
TEOL220 Sjelesorg med institusjonspraksis	5	10	4 uker Veiledet	Bestått/ Ikke bestått

Rapportutkast ber om at praksiselementene i ”bachelor i teologi og ledelse”³ bør tilpasses i retning av kirkelig undervisning for aktuelle studenter. Det tar vi til etterretning, og vil jobbe for å tydeliggjøre for aktuelle studenter. I realiteten er det allerede slik at de fleste studenter på PTL101 og PTL102 i sin langsgående menighetspraksis har et stort innslag av kirkelig undervisning i sin praksis – i trosopplæring, konfirmantarbeid, barne- og ungdomsarbeid. Studenter som søker opptak på MATAM uten bachelor i PTL vil få tilsvarende informasjon.

Om informasjon: Vi ser at de nevnte forutsetningen ikke kommer tydelig nok frem i søknaden og studieplanen. Dette har vi derfor korrigert ved å sette inn følgende anmerkning i studieplanen på s. 5 og 7: ”MATAM does however only fulfill the requirements of catechists in a combination with Bachelor in PTL or other degrees containing a minimum of 60 ECTS supervised church internship.”, og i emneplanen til KU321 på side 26: ”MATAM oppfyller bare kompetansekravet for kateketer i en kombinasjon med bachelor i PTL eller andre utdanninger som inneholder et minimum av 60 studiepoeng veiledet kirkelig praksis.” Denne forutsetningen blir viktig å tydeliggjøre overalt hvor MATAM profileres som et kateketstudium. Særlig viktig er det at studenter og arbeidsgivere får denne informasjonen. Endringene i MATAMs studieplan og KU321s emneplan sikrer dette. Det er herfra informasjonen lånes hver gang MATAM profileres som kateketutdanning: på nett, brosjyrer eller muntlig. Vi vil også vurdere å føre tilsvarende merknader inn i teksten i Vitnemål og Diploma supplement, uten at NOKUT-rapporten ber om dette direkte.

Konklusjon: Under disse forutsetningene, og med disse justeringene og tydeliggjøringene, mener vi at MATAM-utdannelsen oppfyller kvalifikasjonskravet til kateketutdanning strukturelt, innholdsmessig og informasjonsmessig.

Krav 2: Etablerere rutiner for innhenting av politiattest for studenter som ønsker å kvalifisere seg til kateket.

Rapporten fra NOKUT og sakkyndige uttrykker at det kreves politiattest for opptak på kateketstudier, og at dette er noe man som studiested er forpliktet på. Rapporten støtter seg her på *Forskrift om politiattest ved opptak til høgere utdanning § 6-1 første ledd* (<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2001-03-23-282>).

³ For ordens skyld: *Bachelor i teologi og ledelse* (TL) ved NLA Staffeldtsgate er under utvikling. *Bachelor i praktisk teologi og ledelse* (PTL) gjennomføres allerede ved NLA Sandviken og skal erstatte TL også i Oslo. Vi regner med at det er PTL det siktes til her.

Som nevnt i mail av 1. Juli til saksbehandler, vil vi gjerne problematisere dette kravet, primært på bakgrunn at den aktuelle forskriften er opphevet og er erstattet av *Forskrift om opptak til høyere utdanning* (https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2007-01-31-173/KAPITTEL_6).

Vårt hovedpoeng er at i den nye forskriften knytter kravet om politiattest seg til *emner* og ikke *studier*. Alle som skal gjennomføre et emne hvor praksis med barn og unge inngår, må levere politiattest. For å få en slik attest, må studenten fremlegge dokumentasjon på at de er tatt opp på et emne hvor gjennomført praksis er et av arbeidskravene. Bakgrunnen for å kreve slik attest har hjemmel i *Universitets- og høyskoleloven* § 4-9 første ledd andre setning, jf. *Forskrift om opptak til høyere utdanning* § 6-1 første ledd, jf. *Politiregistreringsloven* § 39 første ledd. Formålet med attesten er å sikre at studenter som er tatt opp på utdanninger hvor en kan komme i kontakt med mindreårige som en del av klinisk undervisning eller praksisstudier ikke har merknader i politiregisterloven § 39 første ledd. Etter at den nasjonale nemda for politiattester ble lagt ned (med virkning fra 1 januar 2015) er den enkelte utdanningsinstitusjon førsteinstans for behandling av saker om politiattester med merknader.

Slik vi forstår kravet om politiattest i den reviderte forskriften, knytter dette seg bare til praksisemner eller studier som inneholder praksisemner, noe MATAM ikke gjør. Derimot krever NLA Høgskolen politiattest for studenter i 1., 2., og 5. semester ved bachelor i PTL – semestre som har praksis. For øvrig har en politiattest nå gyldighet i 5 år, mot tidligere 3. Etter avsluttet studie vil ansvaret for at arbeidstaker har gyldig politiattest påhvile den enkelte arbeidsgiver.

Konklusjon: Vi anser at anliggende fra NOKUT/sakkyndige er ivaretatt, men etter nytt regelverk.

Vedlegg:

- Revidert studieplan MATAM (3 endringer foretatt i rødt, s. 5, 7 og 26)
- Søknad og godkjenning for kateketutdanning fra kirkerådet

6 Tilleggsvurdering

6.1 Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar

Krav vurdert som ikke tilfredsstillende:

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Høgskolen må:

- Tydeliggjøre informasjonen om de særskilte kravene til sammensetning av bachelor for at MATAM skal kunne kvalifisere til tilsetning som kateket, og tilpasse praksiselementene i Bachelor i teologi og ledelse i retning av kirkelig undervisning for aktuelle studenter.

- *Etablerere rutiner for innhenting av politiattest for studenter som ønsker å kvalifisere seg til kateket. Eventuelt kan referansen til kateketyrket strykes i beskrivelsen av MATAM-graden, men dette vil være uheldig da arbeidsmarkedet trenger kateketer.*

Vurdering

Når det gjelder det første punktet skriver NLA Høgskolen at dette er en tredelt utfordring, både mht. MATAM-gradens struktur, innhold og informasjon, og sier følgende: "Vi ser at de nevnte forutsetningen ikke kommer tydelig nok frem i søknaden og studieplanen».

For å korrigere dette har de satt inn følgende anmerkning i studieplanen på s. 5 og 7: "MATAM does however only fulfill the requirements of catechists in a combination with Bachelor in PTL or other degrees containing a minimum of 60 ECTS supervised church internship." I emneplanen til KU321 på side 26 skriver NLA Høgskolen: "MATAM oppfyller bare kompetansekravet for kateketer i en kombinasjon med bachelor i PTL eller andre utdanninger som inneholder et minimum av 60 studiepoeng veiledet kirkelig praksis." I tilsvaret skriver NLA Høgskolen også at de vil tilpasse praksisemnene i PTL-bacheloren i retning kirkelig undervisning for aktuelle studenter.

De skriver videre at "denne forutsetningen blir viktig å tydeliggjøre overalt hvor MATAM profileres som et kateketstudium. Særlig viktig er det at studenter og arbeidsgivere får denne informasjonen. Endringene i MATAMs studieplan og KU321s emneplan sikrer dette. Det er herfra informasjonen lånes hver gang MATAM profileres som kateketutdanning: på nett, brosjyrer eller muntlig. Vi vil også vurdere å føre tilsvarende merknader inn i teksten i Vitnemål og Diploma supplement, uten at NOKUT-rapporten ber om dette direkte».

Komitéens vurdering er at disse endringene innfrir det vi etterlyser.

Når det gjelder det andre punktet skriver NLA at "slik vi forstår kravet om politiattest i den reviderte forskriften (forskrift om opptak til høyere utdanning(https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2007-01-31-173/KAPITTEL_6)), knytter dette seg bare til praksisemner eller studier som inneholder praksisemner, noe MATAM ikke gjør". Konklusjonen er med dette at politiattest ikke er aktuelt for MATAM. Komitéen tar dette til etterretning.

Komitéen konstaterer med dette at NLA Høgskolens tilsvaret på begge disse punktene er tilfredsstillende.

Konklusjon

- Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

6.2 Endelig konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndige komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av mastergradsstudium i Theology and Ministry ved NLA Høgskolen.

7 Vedtak

NOKUT vurderer at vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013 nå er oppfylt.

Vi akkrediterer derfor mastergradsstudium i *Theology and Ministry* (120 studiepoeng) ved NLA Høgskolen. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

Bakgrunn for vedtaket

Vi har fattet vedtak om akkreditering basert på vår vurdering av de administrative sidene ved utdanningen, den sakkyndige rapporten, tilsvaret deres og tilleggsvurderingen fra de sakkyndige.

NOKUT forutsetter at NLA Høgskolen fyller de til enhver tid gjeldende krav for akkreditering. I tillegg forventer vi at NLA Høgskolen vurderer de sakkyndiges merknader og anbefalinger i det videre arbeidet med utvikling av studiet.

For mastergradsstudier som NOKUT akkrediterer, må institusjonen selv søke Kunnskapsdepartementet om rett til å etablere studiet.

8 Dokumentasjon

16/00467- 1 NLA Høgskolen - Akkreditering av masterstudium i Theology and Ministry

16/00467- 10 Tilsvar på utkast til rapport - NLA Høgskolen - Akkreditering av masterstudium i Theology and Ministry

9 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

- **Førsteamanuensis Birgitte Lerheim, Universitetet i Oslo.**

Lerheim er førsteamanuensis i religionspedagogikk og kirkelig undervisning ved Teologisk fakultet, UiO. Hun har PhD i teologi (2009) med avhandling *Vedkjennning og gjenkjennning*. Refleksjoner i snittpunkta mellom kyrkjetenking og kyrkjepraksis. Hun er cand.philol. i kristendomskunnskap (1996), med musikkpedagogikk og filosofi som støttfag. Lerheim har arbeidet ved Det teologiske fakultet i forskjellige stillinger siden 2000, først som stipendiat, og senere som forsker (50 %) med ansvar for feltet trosopplæring, barn og ungdom. Siden 2013 er hun førsteamanuensis i religionspedagogikk og kirkelig undervisning ved fakultetet. Hun har tidligere arbeidet som forskningskonsulent ved TF, i ungdomsskolen og vært prestevikar i Den norske kirke. Hun er medlem av fakultets forskergruppe i profesjonsetikk, diakonvitenskap og praktisk teologi. Hun er programleder for studier ved fakultetet og har også erfaring med fleksible studier med undervisning i samlinger der grupper møtes lokalt og på nett. Lerheim har vært redaktør for *Prismet*, vitenskapelig tidsskrift for religionspedagogikk fra 2009 – 2013 og etablerte i denne perioden den vitenskapelige bokserien *Prismet bok*. Hun har bred vitenskapelig publisering innen sitt fagfelt. Lerheim har erfaring med lignende vurderingsarbeid, og har vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

- **Docent Jonas Ideström, Uppsala Universitet**

Ideström har doktorsexamen i kirkevitenskap (2009) og teologi kandidatexamen ved Uppsala universitet. Han har også pastoralteologisk utdanning ved Svenska kyrkans pastoralinstitut i Uppsala. Han er forsker ved Svenska Kyrkans forskningsenhet siden 2012. Et gjennomgående tema i hans forskning er spørsmål som berører kirkens identitet som sosial kropp og aktør samt refleksjoner i forholdet mellom teologi og sosial teori i studiet av kirken. Han har erfaring med veiledning av master- og doktorgradsstudenter. Han er aktivt i det internasjonale nettverket for ekklesiologi og etnografi, og har siden 2014 sittet i programkomiteen for Ecclesial Practices ved American Academy of Religion. Han er referee for tidsskriftet Ecclesial Practices, og har mange bidrag i form av vitenskapelig publikasjoner og presentasjoner innen fagområdet.